

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
 «ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
 Навчально-науковий інститут денної освіти
 Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання
 Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Теорія і практика Європейського суду з прав людини» на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада

Лаврик Галина Володимирівна
доктор юридичних наук, професор,
завідувач (начальник) кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-867-44-07
Електронна адреса	lavrykg@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2311

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Забезпечення оволодіння студентами знаннями про роль і значення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини у національному та міжнародному механізмі захисту прав людини, а також вироблення базових умінь і навичок щодо застосування Конвенції та практики Суду в сфері права на національному рівні
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 22 год., семінарські заняття 26 год., самостійна робота 42 год.).
Форми та методи навчання	Лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням HUDOC – бази даних практики Європейського Суду з прав людини (Суд) – та різних публікацій, доступних на його веб-сайті, самостійна робота із пошуковими та інформаційними системами Інтернет, пошуковими правовими системами, бібліотечно-бібліографічними електронними ресурсами, нормативно-правовими актами, зокрема міжнародно-правовими актами, Європейською конвенцією з прав людини, виконання онлайн-курсу «Європейський механізм захисту прав людини» поза аудиторними заняттями.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних занять; обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань, передбачених планом самостійної роботи; написання наукових рефератів. есе; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен.
Базові знання	Наявність знань філософських і теоретичних засад прав людини; змісту Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод; організації Суду; прецедентних справ Суду, а також його рішень щодо України; порядку застосування норм Конвенції та рішень Європейського суду з прав людини у національних правопорядках держав – учасниць Конвенції.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1).	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (РН 1).
2.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 3).	Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (РН 3).
3.	Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово (ЗК 5).	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (РН 7).
4.	Здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 7).	Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг (РН 9).
5.	Здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК 9).	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами (РН 2).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
6.	Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (СК 1).	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (РН 6).
7.	Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України (СК 2).	Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права (РН 10).
8.	Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні (СК 3).	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (РН 17).
9.	Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції (СК 5).	Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції (РН 11).
10.	Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнта (СК11).	Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів (РН 13).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекційного заняття) та питання теми (лекційного заняття)	Назва теми та питання семінарського (практичного) заняття	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
1	2	3
МОДУЛЬ 1. КОНВЕНЦІЯ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ		
Розділ 1. Історія створення та загальна характеристика Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод		
<p>Тема 1. Лекція 1. Історія створення та загальна характеристика Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод</p> <p>1. Передумови створення європейської системи захисту прав людини. Рада Європи: цілі та завдання організації.</p> <p>2. Розробки і укладення Європейської конвенції з прав людини (ЄКПЛ). Судовий контроль за дотриманням конвенційних положень і право індивідуальних петицій.</p> <p>3. Принципи, на яких ґрунтується та які захищає ЄКПЛ.</p> <p>4. Загальна характеристика Європейської конвенції з прав людини. Протоколи до Конвенції. Місце Конвенції в національних правових системах.</p> <p>5. Права і свободи людини, що захищаються в рамках Європейської конвенції з прав людини. Особисті (громадянські) права і свободи.</p> <p>6. Політичні права і свободи. Процесуальні права і свободи. Особливості захисту прав вразливих верств населення.</p> <p>7. Виключна юрисдикція Європейського суду з прав людини щодо тлумачення положень Конвенції.</p>	<p>Семінарське заняття 1.</p> <p>1. Передумови створення європейської системи захисту прав людини. Рада Європи: цілі та завдання організації.</p> <p>2. Розробки і укладення Європейської конвенції з прав людини (ЄКПЛ). Судовий контроль за дотриманням конвенційних положень і право індивідуальних петицій.</p> <p>3. Принципи, на яких ґрунтується та які захищає ЄКПЛ.</p> <p>4. Загальна характеристика Європейської конвенції з прав людини. Протоколи до Конвенції. Місце Конвенції в національних правових системах.</p> <p>5. Права і свободи людини, що захищаються в рамках Європейської конвенції з прав людини. Особисті (громадянські) права і свободи.</p> <p>6. Політичні права і свободи. Процесуальні права і свободи. Особливості захисту прав вразливих верств населення.</p> <p>7. Виключна юрисдикція Європейського суду з прав людини щодо тлумачення положень Конвенції.</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роботи.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</p>
Розділ 2. Структура та процедури Європейського суду з прав людини		
<p>Тема 2. Лекція 2. Структура та процедури Європейського суду з прав людини</p> <p>1. Початковий контрольний механізм Європейської конвенції з прав людини. Європейська комісія, Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) та Комітет міністрів: структура, порядок формування та функціональне призначення, місце у системі контрольного механізму Європейської конвенції з прав людини до прийняття Протоколу №</p>	<p>Семінарське заняття 2.</p> <p>1. Початковий контрольний механізм Європейської конвенції з прав людини. Європейська комісія, Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) та Комітет міністрів: структура, порядок формування та функціональне призначення, місце у системі контрольного механізму Європейської конвенції з прав людини до прийняття Протоколу № 11.</p> <p>2. Система нового контрольного механізму Європейської конвенції з прав людини. Структура і повноваження</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роботи.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за</p>

1	2	3
<p>11.</p> <p>2. Система нового контрольного механізму Європейської конвенції з прав людини. Структура і повноваження Європейського суду з прав людини.</p> <p>3. Правовий статус суддів. Головування в суді. Секретаріат суду. Представництво в Європейському суді з прав людини: представництво заявників і договірних сторін; урядові агенти.</p> <p>4. Додатковий протокол № 14. Напрями подальшого реформування системи контролю за дотриманням ЄКПЛ. Третій саміт глав держав і урядів країн – членів Ради Європи: обговорення можливих змін. Доповідь групи мудреців 2006 р.</p>	<p>Європейського суду з прав людини.</p> <p>3. Правовий статус суддів. Головування в суді. Секретаріат суду. Представництво в Європейському суді з прав людини: представництво заявників і договірних сторін; урядові агенти.</p> <p>4. Додатковий протокол № 14. Напрями подальшого реформування системи контролю за дотриманням ЄКПЛ. Третій саміт глав держав і урядів країн – членів Ради Європи: обговорення можливих змін. Доповідь групи мудреців 2006 р.</p>	<p>темою</p>
<p>Розділ 3. Проведення в Європейському суді з прав людини та особливості тлумачення ним Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод</p>		
<p>Тема 3. Лекція 3. Проведення в Європейському суді з прав людини та особливості тлумачення ним Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод</p> <p>1. Юрисдикція Європейського суду з прав людини. Тлумачення ст. 1 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.</p> <p>2. Порядок провадження в Європейському суді з прав людини. Порушення справи в суді: право звернення до суду, суб'єкти звернення, вимоги, що висуваються до змісту скарги.</p> <p>3. Розгляд справи в суді: судді-доповідачі, рішення прийняття позову до розгляду, слухання.</p> <p>4. Акти ЄСПЛ: види, зміст, юридична сила і тлумачення. Дружне врегулювання.</p> <p>5. “Невідкладний” розгляд заяви згідно з Правилами процедури Європейського суду з прав людини.</p> <p>6. Право, яке застосовує Європейський суд з прав людини.</p> <p>7. Звернення Суду до національного права сторін. Звернення Суду до не правових норм. Просторова дія права, яке застосовує Європейський суд з прав людини.</p>	<p>Семінарське заняття 3-4.</p> <p>1. Юрисдикція Європейського суду з прав людини. Тлумачення ст. 1 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.</p> <p>2. Порядок провадження в Європейському суді з прав людини. Порушення справи в суді: право звернення до суду, суб'єкти звернення, вимоги, що висуваються до змісту скарги.</p> <p>3. Розгляд справи в суді: судді-доповідачі, рішення прийняття позову до розгляду, слухання.</p> <p>4. Акти ЄСПЛ: види, зміст, юридична сила і тлумачення. Дружне врегулювання.</p> <p>5. “Невідкладний” розгляд заяви згідно з Правилами процедури Європейського суду з прав людини.</p> <p>6. Право, яке застосовує Європейський суд з прав людини.</p> <p>7. Звернення Суду до національного права сторін. Звернення Суду до не правових норм. Просторова дія права, яке застосовує Європейський суд з прав людини.</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роти.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою</p>
<p>Тема 4. Лекція 4. Тлумачення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.</p> <p>1. Тлумачення Конвенції Європейським судом з прав людини. Юридична сила таких тлумачень. Забезпечення Радою Європи єдності в застосуванні та тлумаченні Конвенції</p>	<p>Семінарське заняття 5.</p> <p>1. Тлумачення Конвенції Європейським судом з прав людини. Юридична сила таких тлумачень. Забезпечення Радою Європи єдності в застосуванні та тлумаченні Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод в її державах-учасниках.</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати</p>

1	2	3
<p>про захист прав людини і основоположних свобод в її державах-учасниках.</p> <p>2. Принципи тлумачення Конвенції Європейським судом з прав людини.</p> <p>3. Принцип верховенства права.</p> <p>4. Принцип ефективного й динамічного тлумачення та принцип забезпечення правової визначеності.</p> <p>5. Принцип пропорційності та забезпечення рівності інтересів.</p> <p>6. Принцип забезпечення певної свободи національного розсуду.</p> <p>7. Принцип автономного тлумачення. Урахування загальноновизнаних міжнародних стандартів і принципів міжнародного права.</p> <p>8. Принцип забезпечення мінімальних гарантій прав і свобод людини.</p> <p>9. Імплементация тлумачень Конвенції Європейським судом з прав людини в державах-учасниках та її види.</p>	<p>2. Принципи тлумачення Конвенції Європейським судом з прав людини.</p> <p>3. Принцип верховенства права.</p> <p>4. Принцип ефективного й динамічного тлумачення та принцип забезпечення правової визначеності.</p> <p>5. Принцип пропорційності та забезпечення рівності інтересів.</p> <p>6. Принцип забезпечення певної свободи національного розсуду.</p> <p>7. Принцип автономного тлумачення. Урахування загальноновизнаних міжнародних стандартів і принципів міжнародного права.</p> <p>8. Принцип забезпечення мінімальних гарантій прав і свобод людини.</p> <p>9. Імплементация тлумачень Конвенції Європейським судом з прав людини в державах-учасниках та її види.</p>	<p>завдання самостійної роти.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою</p>

Розділ 4. Імплементация в Україні Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод

<p>Тема 5. Лекція 5. Імплементация в Україні Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод</p> <p>1. Загальноновизнані принципи і норми європейського права як складова частина правової системи України.</p> <p>2. Норми Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод як частина національного законодавства України. Норми Конвенції в ієрархії українського законодавства.</p> <p>3. Норми ЄКПЛ і норми Конституції України.</p> <p>4. Види та способи національної імплементации в Україні Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Приведення законодавства у відповідність до норм Конвенції.</p> <p>5. Судова імплементация норм Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Застосування судами України рішень ЄСПЛ щодо України та інших держав-учасниць.</p> <p>6. Правові підстави застосування судами України рішень Європейського суду з прав людини.</p> <p>7. Порядок застосування судами України Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та актів її тлумачення Європейським</p>	<p>Семінарське заняття 6-7.</p> <p>1. Загальноновизнані принципи і норми європейського права як складова частина правової системи України.</p> <p>2. Норми Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод як частина національного законодавства України. Норми Конвенції в ієрархії українського законодавства.</p> <p>3. Норми ЄКПЛ і норми Конституції України.</p> <p>4. Види та способи національної імплементации в Україні Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Приведення законодавства у відповідність до норм Конвенції.</p> <p>5. Судова імплементация норм Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Застосування судами України рішень ЄСПЛ щодо України та інших держав-учасниць.</p> <p>6. Правові підстави застосування судами України рішень Європейського суду з прав людини.</p> <p>7. Порядок застосування судами України Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та актів її тлумачення Європейським судом з прав людини.</p> <p>8. Виконання рішень ЄКПЛ в Україні. Закон України “Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини” від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV.</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роти.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою</p>
--	--	--

1	2	3
<p>судом з прав людини. 8. Виконання рішень ЄКПЛ в Україні. Закон України “Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини” від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV.</p>		
МОДУЛЬ 2. ПРАВА ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНІ СВОБОДИ В ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ		
Розділ 5. Права, пов’язані з особистою недоторканістю людини		
<p>Тема 6. Лекція 6. Права, пов’язані з особистою недоторканістю людини. Право на життя</p> <p>1. Право на життя. Зміст права на життя, його суб’єкт. 2. Позитивні обов’язки держави щодо забезпечення права на життя. 3. Обмеження права на життя. Заборона смертної кари. Умисне позбавлення життя. Питання про аборти. 4. Рішення Європейського суду з прав людини щодо тлумачення права на життя. Реалізація цього права в Україні.</p>	<p>Семінарське заняття 8.</p> <p>1. Право на життя. Зміст права на життя, його суб’єкт. 2. Позитивні обов’язки держави щодо забезпечення права на життя. 3. Обмеження права на життя. Заборона смертної кари. Умисне позбавлення життя. Питання про аборти. 4. Рішення Європейського суду з прав людини щодо тлумачення права на життя. Реалізація цього права в Україні.</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роти. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою</p>
<p>Тема 7. Лекція 7. Заборона катувань чи нелюдського або такого, що принижує гідність людини, поводження чи покарання</p> <p>1. Заборона катувань чи нелюдського або такого, що принижує гідність людини, поводження чи покарання. Зміст цього права. 2. Позитивні та негативні обов’язки держав в контексті ст. 3 Конвенції. 3. Поняття катування, поняття нелюдського або такого, що принижує гідність людини, поводження чи покарання. Права ув’язнених. 4. Справи проти України, що стосуються умов утримання в місцях позбавлення волі (ст. 3 Конвенції): Полторацький проти України, Кузнецов проти України, Данкевич проти України, Алієв проти України, Назаренко проти України, Хохліч проти України. 5. Дискримінація. Захист від дискримінації осіб, хворих на тяжкі та невиліковні хвороби. Екстрадиція та вислання. Тілесне покарання неповнолітніх. 6. Рішення Європейського суду з прав людини щодо заборони катувань чи нелюдського або такого, що</p>	<p>Семінарське заняття 9.</p> <p>1. Заборона катувань чи нелюдського або такого, що принижує гідність людини, поводження чи покарання. Зміст цього права. 2. Позитивні та негативні обов’язки держав в контексті ст. 3 Конвенції. 3. Поняття катування, поняття нелюдського або такого, що принижує гідність людини, поводження чи покарання. Права ув’язнених. 4. Справи проти України, що стосуються умов утримання в місцях позбавлення волі (ст. 3 Конвенції): Полторацький проти України, Кузнецов проти України, Данкевич проти України, Алієв проти України, Назаренко проти України, Хохліч проти України. 5. Дискримінація. Захист від дискримінації осіб, хворих на тяжкі та невиліковні хвороби. Екстрадиція та вислання. Тілесне покарання неповнолітніх. 6. Рішення Європейського суду з прав людини щодо заборони катувань чи нелюдського або такого, що принижує гідність людини, поводження чи покарання. Реалізація цього права в Україні.</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роти. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою</p>

1	2	3
<p>принижує гідність людини, поведження чи покарання. Реалізація цього права в Україні.</p>		
<p>Тема 8. Лекція 8. Право на свободу та особисту недоторканість</p> <p>1. Право на свободу та особисту недоторканість та його зміст.</p> <p>2. Позитивні та негативні обов'язки держав щодо забезпечення цього права. Процесуальні гарантії в разі позбавлення волі. Право бути поінформованим про обвинувачення. Попереднє ув'язнення. Ув'язнення задля екстрадиції.</p> <p>3. Обрання запобіжного заходу у вигляді взяття під варту (підпункт 1(с) ст.5 Конвенції).</p> <p>4. Habeas corpus (п. 4 ст. 5 Конвенції).</p> <p>5. Право на відшкодування згідно з п. 5 ст. 5 Конвенції.</p> <p>6. Рішення Європейського суду з прав людини щодо тлумачення права на свободу та особисту недоторканість.</p> <p>7. Реалізація права на свободу та особисту недоторканість в Україні.</p>	<p>Семінарське заняття 10.</p> <p>1. Право на свободу та особисту недоторканість та його зміст.</p> <p>2. Позитивні та негативні обов'язки держав щодо забезпечення цього права. Процесуальні гарантії в разі позбавлення волі. Право бути поінформованим про обвинувачення. Попереднє ув'язнення. Ув'язнення задля екстрадиції.</p> <p>3. Обрання запобіжного заходу у вигляді взяття під варту (підпункт 1(с) ст.5 Конвенції).</p> <p>4. Habeas corpus (п. 4 ст. 5 Конвенції).</p> <p>5. Право на відшкодування згідно з п. 5 ст. 5 Конвенції.</p> <p>6. Рішення Європейського суду з прав людини щодо тлумачення права на свободу та особисту недоторканість.</p> <p>7. Реалізація права на свободу та особисту недоторканість в Україні.</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роти.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою</p>
<p>Розділ 6. Право на справедливий судовий розгляд</p>		
<p>Тема 9. Лекція 9. Право на справедливий судовий розгляд</p> <p>1. Право на справедливий судовий розгляд та його зміст.</p> <p>2. “Кримінальне обвинувачення”, “цивільні права та обов'язки” в контексті ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>3. Поняття незалежного та неупередженого суду, створеного на підставі закону.</p> <p>4. Поняття розумного строку в цивільному та кримінальному процесі. Обставини, що можуть чи не можуть впливати та строк розгляду справи в суді.</p> <p>5. Публічний характер судового розгляду.</p> <p>6. Принцип рівності можливостей.</p> <p>7. Презумпція невинуватості: п. 2 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>8. Процедурні гарантії згідно з п. 3 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини: право бути негайно і детально поінформованим зрозумілою мовою про характер і причину обвинувачення проти нього.</p> <p>9. Право мати достатньо часу і можливості для підготовки свого захисту: пп. б п. 4 ст. 6 Європейської</p>	<p>Семінарське заняття 11.</p> <p>1. Право на справедливий судовий розгляд та його зміст.</p> <p>2. “Кримінальне обвинувачення”, “цивільні права та обов'язки” в контексті ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>3. Поняття незалежного та неупередженого суду, створеного на підставі закону.</p> <p>4. Поняття розумного строку в цивільному та кримінальному процесі. Обставини, що можуть чи не можуть впливати та строк розгляду справи в суді.</p> <p>5. Публічний характер судового розгляду.</p> <p>6. Принцип рівності можливостей.</p> <p>7. Презумпція невинуватості: п. 2 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>8. Процедурні гарантії згідно з п. 3 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини: право бути негайно і детально поінформованим зрозумілою мовою про характер і причину обвинувачення проти нього.</p> <p>9. Право мати достатньо часу і можливості для підготовки свого захисту: пп. б п. 4 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>10. Право захищати себе особисто або використовувати правову допомогу захисника, обраного на власний розсуд: пп.</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роти.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою</p>

1	2	3
<p>конвенції з прав людини.</p> <p>10. Право захищати себе особисто або використовувати правову допомогу захисника, обраного на власний розсуд: пп. с п. 4 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>11. Право допитувати свідків: пп. d п. 4 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>12. Право на безоплатний переклад: пп. е п. 4 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>13. Справи проти України, що стосуються права на справедливий судовий розгляд: Кучеренко проти України, Фалькович проти України, зокрема, справи, що стосуються невиконання судових рішень (п. 1 ст. 6 Конвенції): Кайсин проти України, Бондарчук проти України, Скубенко проти України, Сергєєв проти України, Хохліч проти України.</p> <p>14. Реалізація в Україні права на справедливий суд.</p>	<p>с п. 4 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>11. Право допитувати свідків: пп. d п. 4 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>12. Право на безоплатний переклад: пп. е п. 4 ст. 6 Європейської конвенції з прав людини.</p> <p>13. Справи проти України, що стосуються права на справедливий судовий розгляд: Кучеренко проти України, Фалькович проти України, зокрема, справи, що стосуються невиконання судових рішень (п. 1 ст. 6 Конвенції): Кайсин проти України, Бондарчук проти України, Скубенко проти України, Сергєєв проти України, Хохліч проти України.</p> <p>14. Реалізація в Україні права на справедливий суд.</p>	
Розділ 7. Право на повагу до приватного та сімейного життя. Свобода віросповідання		
<p>Тема 10. Лекція 10. Право на повагу до приватного та сімейного життя. Свобода віросповідання</p> <p>1. Право на повагу до приватного та сімейного життя.</p> <p>2. Зміст права на приватне життя. Особливості захисту права на приватне життя осіб, хворих на тяжкі та невиліковні хвороби.</p> <p>3. Здійснення нагляду і збір даних. Повага до таємниці кореспонденції. Повага до житла. Обмеження права на приватне життя.</p> <p>4. Рішення Європейського суду з прав людини щодо тлумачення цього права. Реалізація в Україні права на приватне життя.</p> <p>5. Право на сімейне життя. Зміст термінів “сім’я”, “право на шлюб”, “рівноправність кожного з подружжя”.</p> <p>6. Рішення Європейського суду з прав людини щодо тлумачення цього права.</p> <p>7. Свобода думки, совісті і віросповідання. Зміст права на свободу думки, совісті і віросповідання.</p> <p>8. Обмеження свободи думки, совісті і віросповідання.</p> <p>9. Рішення ЄСПЛ щодо тлумачення цього права.</p> <p>10. Реалізація в Україні свободи думки, совісті і віросповідання.</p>	<p>Семінарське заняття 12.</p> <p>1. Право на повагу до приватного та сімейного життя.</p> <p>2. Зміст права на приватне життя. Особливості захисту права на приватне життя осіб, хворих на тяжкі та невиліковні хвороби.</p> <p>3. Здійснення нагляду і збір даних. Повага до таємниці кореспонденції. Повага до житла. Обмеження права на приватне життя.</p> <p>4. Рішення Європейського суду з прав людини щодо тлумачення цього права. Реалізація в Україні права на приватне життя.</p> <p>5. Право на сімейне життя. Зміст термінів “сім’я”, “право на шлюб”, “рівноправність кожного з подружжя”.</p> <p>6. Рішення Європейського суду з прав людини щодо тлумачення цього права.</p> <p>7. Свобода думки, совісті і віросповідання. Зміст права на свободу думки, совісті і віросповідання.</p> <p>8. Обмеження свободи думки, совісті і віросповідання.</p> <p>9. Рішення ЄСПЛ щодо тлумачення цього права.</p> <p>10. Реалізація в Україні свободи думки, совісті і віросповідання.</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роти.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою</p>

1	2	3
Розділ 8. Свобода вираження поглядів та свобода мирних зібрань та об'єднання		
<p>Тема 11. Лекція 11. Свобода вираження поглядів та свобода мирних зібрань та об'єднання</p> <p>1. Сфера застосування терміна "вираження поглядів", який викладено в ст. 10 Конвенції.</p> <p>2. Свобода преси. Публічні особи та громадській інтерес до них. Захист преси від надмірних стягнень за заподіяну моральну шкоду. Справа Толстой-Мілославський проти Великої Британії.</p> <p>3. Журналістські розслідування та статус джерел журналістської інформації. Справа Гудвін проти Великої Британії. Право одержувати та передавати інформацію. Свобода вираження поглядів та державна таємниця.</p> <p>4. Ліцензування діяльності радіомовних і телевізійних підприємств.</p> <p>5. Свобода слова в області висловлювань комерційного характеру.</p> <p>6. Обов'язки та відповідальність осіб в контексті ст. 10 Конвенції: права державних службовців. Питання працевлаштування. Обмеження свободи вираження поглядів. Основні рішення ЄСПЛ щодо тлумачення цього права.</p> <p>7. Реалізація в Україні свободи вираження поглядів.</p> <p>8. Право на свободу мирних зібрань. Зміст цього права.</p> <p>9. Поняття мирних зібрань. Позитивні та негативні обов'язки держави щодо реалізації права. Погляди, що висловлюються під час проведення зібрань. Зібрання та контрзібрання. Обмеження свободи мирних зібрань.</p> <p>10. Рішення Європейського суду з прав людини щодо тлумачення цього права. Реалізація в Україні свободи мирних зборів.</p>	<p>Семінарське заняття 13.</p> <p>1. Сфера застосування терміна "вираження поглядів", який викладено в ст. 10 Конвенції.</p> <p>2. Свобода преси. Публічні особи та громадській інтерес до них. Захист преси від надмірних стягнень за заподіяну моральну шкоду. Справа Толстой-Мілославський проти Великої Британії.</p> <p>3. Журналістські розслідування та статус джерел журналістської інформації. Справа Гудвін проти Великої Британії. Право одержувати та передавати інформацію. Свобода вираження поглядів та державна таємниця.</p> <p>4. Ліцензування діяльності радіомовних і телевізійних підприємств.</p> <p>5. Свобода слова в області висловлювань комерційного характеру.</p> <p>6. Обов'язки та відповідальність осіб в контексті ст. 10 Конвенції: права державних службовців. Питання працевлаштування. Обмеження свободи вираження поглядів. Основні рішення ЄСПЛ щодо тлумачення цього права.</p> <p>7. Реалізація в Україні свободи вираження поглядів.</p> <p>8. Право на свободу мирних зібрань. Зміст цього права.</p> <p>9. Поняття мирних зібрань. Позитивні та негативні обов'язки держави щодо реалізації права. Погляди, що висловлюються під час проведення зібрань. Зібрання та контрзібрання. Обмеження свободи мирних зібрань.</p> <p>10. Рішення Європейського суду з прав людини щодо тлумачення цього права. Реалізація в Україні свободи мирних зборів.</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роти.</p> <p>Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою</p>
Розділ 9. Права вразливих верств населення		
<p>Тема 12. Лекція 12. Права вразливих верств населення</p> <p>1. Поняття вразливих верств населення. Призначення міжнародно-правового захисту вразливих груп населення.</p> <p>2. Права осіб, хворих на тяжкі та невиліковні хвороби. Конкуренція права на життя та заборони нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження щодо</p>	<p>Семінарське заняття 14.</p> <p>1. Поняття вразливих верств населення. Призначення міжнародно-правового захисту вразливих груп населення.</p> <p>2. Права осіб, хворих на тяжкі та невиліковні хвороби. Конкуренція права на життя та заборони нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження щодо хворих на СНІД чи ВІЛ-інфікованих осіб. Особливості захисту прав таких осіб в місцях позбавлення волі. Проблема</p>	<p>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</p> <p>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі та виконати завдання самостійної роти.</p> <p>Завдання 3. Виконати</p>

1	2	3
<p>хворих на СНІД чи ВІЛ-інфікованих осіб. Особливості захисту прав таких осіб в місцях позбавлення волі. Проблема імплементації в Україні міжнародно-правового захисту вразливих груп населення.</p> <p>3. Гендерні права. Права сексуальних меншин в практиці Європейського суду з прав людини.</p> <p>4. Дискримінація. Особливості практичного застосування норми про заборону дискримінації у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Захист від дискримінації в практиці Європейського суду з прав людини.</p> <p>5. Біженці і мігранти та їх захист у рішеннях Європейського суду з прав людини. Депортація, імміграція і право на сімейне життя.</p>	<p>імплементації в Україні міжнародно-правового захисту вразливих груп населення.</p> <p>3. Гендерні права. Права сексуальних меншин в практиці Європейського суду з прав людини.</p> <p>4. Дискримінація. Особливості практичного застосування норми про заборону дискримінації у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Захист від дискримінації в практиці Європейського суду з прав людини.</p> <p>5. Біженці і мігранти та їх захист у рішеннях Європейського суду з прав людини. Депортація, імміграція і право на сімейне життя.</p>	<p>тестування самоконтролю знань за темою</p>

Рекомендовані джерела інформації

Перелік нормативно-правових актів, основної та рекомендованої для поглибленого вивчення дисципліни літератури

Конституція України та її офіційне тлумачення

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 16 червня 2015 року № 1-в/2015 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 53. – Ст. 1725 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v001v710-15/print1480178934343033>

3. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 24, 58, 59, 60, 93, 1901 Кримінального кодексу України в частині, що передбачає смертну кару як вид покарання (**справа про смертну кару**) від 29 грудня 1999 року № 11-рп/99 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 4. – Ст. 126 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v011p710-99>

4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України «у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно» (**справа про безоплатну медичну допомогу**) від 29 травня 2002 року № 10-рп/2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 23. – Ст. 1132 [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-02>

5. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини третьої статті 53 Конституції України «держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах» (**справа про доступність і безоплатність освіти**) від 4 березня 2004 року № 5-рп/2004 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 11. – Ст. 674 [Електронний ресурс] // Режим доступу <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-04>

6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 60 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини першої статті 103 Конституції України в контексті положень її статей 5, 156 та за конституційним зверненням громадян Галайчука Вадима Сергійовича, Підгорної Вікторії Валентинівни, Кислої Тетяни Володимирівни про офіційне тлумачення положень частин другої, третьої, четвертої статті 5 Конституції України (**справа про здійснення влади народом**) від 5 жовтня 2005 року № 6-рп/2005 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 41. – Ст. 2605 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v006p710_5/print1447608228178790

Закони України, Укази Президента України, Постанови Верховної Ради України

7. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року // Офіційний вісник України. – 2011. – № 59. – Ст. 2347 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3671-17>

8. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого. 2006 року № 3477-IV [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: оф. веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/annot/3477-15>

9. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від від 20 жовтня 2014 року № 1706-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 94. – Ст. 2709 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1207-vii>

10. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 року № 1207-VII (в редакції від 4 березня 2015 року) // Офіційний вісник України. – 2014. – № 36. – Ст. 957 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1207-vii>

11. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року. Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 року № 475797-ВР (в редакції від 13 березня 2006 року) // Офіційний вісник України. – 1997. – № 29. – С. 11 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-вр>

12. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII // Офіційний вісник України. – 2016. – № 56/1. – Ст. 1935 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/paran1589#n1589>

13. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 20. – Ст. 99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80>

14. Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини: Указ Президента України від 25 серпня 2015 року № 501/2015 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 20. – Ст. 1203.

15. Про заходи щодо реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини»: Постанова Кабінету Міністрів України" від 31 травня 2006 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/784-2006-%D0%BF> [In English].

16. Про затвердження плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2015 р. № 1393-р // Урядовий кур'єр. – 2015. – 30 грудня.

17. Про Заяву Верховної Ради України щодо гарантії прав кримськотатарського народу у складі Української Держави: Постанова Верховної Ради України від 20 лютого 2014 року № 1140-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 15. – Ст. 581 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1140-18>

18. Про застосування судами міжнародних договорів України при здійсненні правосуддя: Постанова Вищого спеціалізованого суду від 19.12.2014 № 13 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: оф. веб-портал – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0013740-14>

Міжнародно-правові акти, Європейська конвенція з прав людини і практика Європейського суду з прав людини

19. Брайтонська декларація від 20 квітня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.echr.coe.int/Documents/2012_Brighton_FinalDeclaration_ENG.pdf [In English].

20. Брюссельська декларація від 27 березня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.echr.coe.int/Documents/Brussels_Declaration_ENG.pdf [In English].

21. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2005 / Харківська правозахисна група; Художн.-оформлювач Б.Є. Захаров – Харків: Права людини, 2008. – 536 с.

22. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2006 / Харківська правозахисна група; Художн.-оформлювач Б.Є. Захаров – Харків: Права людини, 2008. – 496 с.

23. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2007 / Харківська правозахисна група. – Харків: Права людини, 2010. – 388 с.

24. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2008 / Харківська правозахисна група. — Харків: Права людини, 2011. – 512 с.

25. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2009 / упоряд. Є. Ю. Захаров; ГО «Харківська правозахисна група». – Харків: ТОВ «Видавництво права людини», 2014. – 580 с.

26. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2010. Частина перша / упоряд. Є. Ю. Захаров; ГО «Харківська правозахисна група». – Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2015. – 376 с.

27. Вибрані рішення Європейського суду з прав людини щодо України – 2010. Частина друга / упоряд. Є. Ю. Захаров; ГО «Харківська правозахисна група». – Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2015. – 380 с.
28. Договір про запровадження Конституції для Європи (проект (2003/С169/01). Ухвалив консенсусом Європейський Конвент 13 червня та 10 липня 2003 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_647
29. Договір про Європейський Союз від 7 лютого 1992 року [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: оф. веб-портал – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_029 (дата звернення: 14.06.2015). – Назва з екрану.
30. Європейська угода про осіб, які беруть участь у процесі Європейського суду з прав людини від 5 березня 1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_324.
31. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Офіційний вісник України. – 2008. – № 93. – Ст. 3103 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015
32. Ізмірська декларація від 27 квітня 2011 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.echr.coe.int/Documents/2011_Izmir_FinalDeclaration_ENG.pdf [In English].
33. Інтерлакенська декларація від 19 лютого 2010 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.echr.coe.int/Documents/2010_Interlaken_FinalDeclaration_ENG.pdf [In English].
34. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року зі змінами та доповненнями, внесеними згідно з протоколами № 11 і № 14 до Конвенції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
35. Конвенція про права інвалідів від 13.12.2006 року, ООН [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : оф. веб-портал. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_g71 (дата звернення: 17.04.2015). – Назва з екрану.
36. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами. Відкрита для підпису в Стамбулі (Туреччина) 11 травня 2011 р. та пояснювальна доповідь. – К. І. С., 2014. – 189 с.
37. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 року (ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII від 19 жовтня 1973 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_043
38. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 року (ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII від 19 жовтня 1973 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042
39. Перший протокол від 20 березня 1952 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_535.
40. Протокол № 12 від 4 листопада 2000 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_537.
41. Протокол № 13 від 3 травня 2002 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_180.
42. Протокол № 4 від 16 вересня 1963 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_059.
43. Протокол № 6 від 28 квітня 1983 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_802.
44. Протокол № 7 від 22 листопада 1984 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_804.
45. Протокол № 14 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 13.05.2004 року, Рада Європи [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : оф. веб-портал. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_527
46. Протокол № 16 к Европейской Конвенции готов к ратификации [Электронный ресурс] // Сайт Олега Анищика о подаче жалобы против России в Европейский суд по правам человека – Режим доступа: <http://europeancourt.ru/2013/07/13/12513/>
47. Протокол про застосування принципів субсидіарності і пропорційності від 02.10.1997, Європейський Союз [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : оф. веб-портал. – http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_641
48. Регламент Європейського суду з прав людини зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf [In English].
49. Рішення Європейського суду з прав людини проти України за статтями 2 та 3 Конвенції щодо порушення прав позбавлених волі на медичну допомогу / упоряд. Є. Ю. Захаров, Г. В. Токарев; ГО «Харківська правозахисна група». — Харків: ТОВ «Видавництво права людини», 2015. – 560 с.
50. Рішення Європейського суду з прав людини щодо України. Випуск 1 / Харківська правозахисна група; Худож.-оформлювач Б.Захаров. – Харків: Права людини, 2006. – 312 с..

51. Рішення Європейського суду з прав людини щодо України. Випуск 2 / Харківська правозахисна група; Худож.-оформлювач Б.Захаров. – Харків: Фоліо, 2004. – 288 с.
52. Рішення Європейського суду з прав людини щодо України. Випуск 2 / Харківська правозахисна група; Худож.-оформлювач Б.Захаров. – Харків: Права людини, 2006. – 288 с.
53. Рішення Європейського суду з прав людини щодо України. Випуск 3 / Харківська правозахисна група; Худож.-оформлювач Б.Захаров. – Харків: Права людини, 2006. – 280 с.
54. Verbatim de la reunion de la Convention du 26 Septembre 2000. CHARTE 4958/00 (CONVENT 53). Bruxelles. le 27 octobre 2000. P. 40–47.

Основні інформаційні джерела

55. Разметаєва, Юлія Сергіївна. Доктрина та практика захисту прав людини: навчальний посібник / Ю. С. Разметаєва. – К.: ФОП Голембовська О. О., 2018. – 364 с.
56. Дудаш Т. І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посіб. / Т. І. Дудаш. – 3-тє вид., стереотип. – К.: Алерта, 2016. – 488 с.
57. Посібник з європейського антидискримінаційного права. – Люксембург: Видавничий дім Європейського Союзу, 2011; К.: ТОВ «К.І.С.», 2013. – 196 с.
58. Практичний посібник щодо прийнятності заяв. – Страсбург, 2014. – 101 с.
59. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: компендіум / [О. В. Сердюк, Ю. В. Щокін, І. В. Яковюк та ін.]; за заг. ред. О. В. Сердюка, І. В. Яковюка. 2-ге вид., допов. – Х.: Право, 2019. – 404 с.
60. Глуначення та застосування Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод Європейським судом з прав людини та судами України: Навчальний посібник / Авт. кол.: М.В. Мазур, С.Р. Тагієв, А.С. Беніцький, В.В. Кострицький; [Відп. ред. канд. іст. наук, доц. В. М. Карпунов]. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2006. – 600 с.
61. Червяцова А. О. Право на життя та заборона катувань у рішеннях Європейського суду з прав людини: аналіз судової практики за статтею 2 і 3 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: Навчальний посібник/ А. О. Червяцова. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 308 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення

Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо.

Основними й найбільш використовуваними складовими пакету Microsoft Office є:

1. Microsoft Word - додаток для створення й обробки документів. Цей додаток формує за замовчуванням файли з розширенням doc, хоча користувач за своїм розсудом може зберігати файли з іншими розширеннями (dot – файл шаблону, rtf – текст у спеціальному форматі, що відключає макроси, txt – тільки неформатований текст, html – формат веб-сторінок та ін.). Документи, створені цим додатком, можуть містити текст, графіку, таблиці, звук, відеокліпи.
2. Microsoft Excel – програма керування електронними таблицями загального призначення, що використовується для обчислень, організації й аналізу ділових даних.
3. Microsoft Power Point – засіб розробки демонстраційних матеріалів для електронної презентації з використанням слайдів. Створює файли з розширенням ppt. Демонстраційний матеріал може містити текст, таблиці, діаграми, графіку, анімацію, звук та інші ефекти multimedia. Виходячи з того, що Power Point є складовою частиною пакета Microsoft Office, презентацію можна досить швидко підготувати, використовуючи фрагменти документів Microsoft Word, таблиць і діаграм Excel, даних Access.

Спеціалізоване програмне забезпечення

1. Теорія і практика Європейського суду з прав людини. Електронні презентації Microsoft PowerPoint тем курсу з використанням слайдів.

2. Онлайн-курс «Європейський механізм захисту прав людини». В 2-х частинах.

Онлайн-курс «Європейський механізм захисту прав людини». Частина 1 [Електронний ресурс]. Реєстрація за посиланням: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra+HR101+hr101/about>

Онлайн-курс «Європейський механізм захисту прав людини». Частина 2 [Електронний ресурс]. Реєстрація за посиланням: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra+HR201+hr201/about>

Онлайн-курс «Європейський механізм захисту прав людини» передбачає ознайомлення здобувачів ступеня магістра спеціальності 081 «Право» (освітня програма «Право») з проблемою захисту прав людини через призму основних положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (Конвенції) та практики Європейського суду з прав людини (ЕСПЛ).

Цей курс розроблений в межах проекту «Гарантування дотримання прав людини при здійсненні правосуддя», що впроваджується за фінансової підтримки Уряду Канади та Уряду Федеративної Республіки Німеччина спільно зі студією онлайн-освіти EdEra.

Після успішного завершення кожної з частин онлайн-курсу надається **сертифікат**.

Сертифікат видається безкоштовно.

3. Електронна бібліотека правозахисника України. Серія: Застосування рішень Європейського суду з прав людини в українському судочинстві. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://expertize-journal.org.ua/normativnie-dokumenty/1088-biblioteka-navchalnikh-posibnikiv-shchodo-zastosuvannya-rishen-evropejskogo-sudu-z-prav-lyudini-v-ukrajini>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; Положення про зарахування результатів неформальної освіти.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): обговорення теоретичного і практичного матеріалу на семінарському занятті (6 семінарських занять) (6 балів); тестування (6 балів); виконання завдань самостійної роботи (6 балів); поточна модульна робота (12 балів).	30
Модуль 1 (теми 6-12): обговорення теоретичного і практичного матеріалу на семінарському занятті (7 балів); робота на семінарських заняттях (7 балів); тестування (7 балів); виконання завдань самостійної роботи (7 балів); поточна модульна робота (9 балів).	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни